

środa 27.05 i 29.05.2020 r.

Temat: Rodzaje i gatunki literackie –Przygotowanie do egzaminu

## **Rodzaje i gatunki literackie**

### **1. Do podanych rodzajów literackich dobierz po trzy gatunki literackie.**

liryka –

.....

epika –

.....

dramat –

.....

### **2. Które z poniższych terminów określają epikę?**

- a) wers,
- b) podmiot liryczny,
- c) fabuła,
- d) wątek,
- e) akt,
- f) scena,
- g) rym,
- h) akcja,
- i) zdarzenie,
- j) didaskalia,
- k) narracja,
- l) powieść

### **3. Wpisz nazwy gatunków, którym odpowiadają podane definicje:**

a) wzniosła pieśń skierowana do bóstwa, utrzymana w pochwalnej tonacji

.....

b) utwór z pogranicza epiki i liryki, pisany wierszem, oparty na wierzeniach i obyczajach ludowych

.....

c) utwór pisany wierszem, oparty na motywach żalu, smutku po stracie bliskiej osoby

.....

#### 4. Połącz odpowiednie cechy z gatunkami literackimi:

- A. epika
- B. liryka
- C. dramat

- a) liryka zwrotu do adresata
- b) didaskalia,
- c) liryka pośrednia
- d) narrator trzecioosobowy,
- e) wiersz rymowany,
- f) narrator pierwszoosobowy
- g) „ja” liryczne
- h) wiersz wolny
- i) akt
- j) scena

#### 5. Poniżej zapisano sześć zdań odnoszących się do liryki. Wpisz TAK, jeśli zdanie jest prawdziwe lub NIE, jeśli jest nieprawdziwe.

1. Osobą wypowiadającą się w utworze lirycznym jest narrator. ....
2. Liryka jest gatunkiem literackim. ....
3. Osoba mówiąca w wierszu to podmiot liryczny. ....
4. Liryka to jeden z trzech rodzajów literackich. ....
5. „Ja” liryczne wyraża swoje przeżycia, refleksje, uczucia. ....
6. Do liryki zaliczamy wszystkie utwory napisane wierszem. ....

#### 6. Połącz pojęcie z definicją.

1. Część utworu dramatycznego zawierająca zamknięty wycinek akcji.
2. Część utworu dramatycznego wyodrębniona ze względu na występujące w niej osoby.
3. Tekst poboczny, odautorskie wskazówki.
4. Tekst główny dramatu, wypowiedzi bohaterów.
5. Jeden z trzech rodzajów literackich, utwór przeznaczony do wystawienia na scenie.

- A. dramat
- B. scena
- C. didaskalia
- D. dialogi i monologi
- E. akt

## 7. Przypowieść to:

- A. krótki, wierszowany utwór zawierający uniwersalne prawdy o człowieku.
- B. gatunek epiki.
- C. krótki utwór, którego fabuła jest pretekstem do przekazania uniwersalnych prawd.
- D. rodzaj literacki.

## 8. Podaj definicję pojęcia narrator. Uwzględnij w niej różnice pomiędzy narratorem trzecioosobowym i pierwszoosobowym.

## 9. Zaznacz prawda (P) lub fałsz (F).

- A. Epika prezentuje świat przedstawiony. ....
- B. Fabuła to układ zdarzeń w utworze epickim. ....
- C. Utwór epicki musi być napisany prozą. ....
- D. Epika jest synonimem liryki. ....
- E. W utworach epickich występują bohaterowie. ...
- F. Epos jest gatunkiem epiki. ....

## 10. Przypisz prawidłowo twórców do tytułów:

- a) *Bajki*
- b) *Treny*
- c) *Sonety krymskie*

1. Jan Kochanowski
2. Adam Mickiewicz
3. Ignacy Krasicki

## 11. Przypisz odpowiednią cechę do odpowiedniego gatunku:

- a) bajka
- b) tren
- c) satyra

1. żałobne opłakiwanie
2. ośmieszanie
3. postacie zwierzęce

## 12. Która informacja błędnie określa nowelę?

- A. utwór jednowątkowy
- B. utwór pisany prozą

- C. gatunek epicki
- D. utwór o luźnej kompozycji

**13. Które z poniższych stwierdzeń jest fałszywe?**

- A. powieść ma budowę dosyć swobodną i luźną
- B. akcja powieści ma wyraziste rozwiązanie
- C. powieść nie różni się niczym od noweli
- D. podstawowym elementem konstrukcyjnym powieści jest fabuła, przeważnie wielowątkowa

**14. Podkreśl tylko te cechy, które nie odnoszą się do bajki.**

- A. alegoria
- B. motywy magiczne
- C. kontrast postaw
- D. morał
- E. zwięzłość stylu
- F. moralizowanie
- G. fantastyka
- H. didaskalia

**15. Przyporządkuj tytuły poszczególnym odmianom powieści:**

- A. H. Sienkiewicz *Krzyżacy*
- B. S. Lem *Bajki robotów*
- C. M. Twain *Przygody Tomka Sawyera*
- D. I. Jurgielewiczowa *Ten obcy*
- A. Christie – Dwanaście prac Herkulesa

- a) powieść fantastyczno-naukowa
- b) powieść historyczna
- c) powieść społeczno-obyczajowa
- d) powieść kryminalna
- e) powieść przygodowa

**16. Powieść z pewnością nie jest:**

- A. gatunkiem należącym do epiki
- B. gatunkiem o swobodnej strukturze
- C. gatunkiem wielowątkowym
- D. gatunkiem należącym do dramatu

## 17. Zwierzęta w bajkach odzwierciedlają stałe cechy ludzkiego charakteru.

Przypisz je zwierzętom z bajek, które dotychczas poznałeś (każdemu zwierzęciu odpowiadać może kilka cech):

- A. lis .....
- B. owca .....
- C. mrówka .....
- D. kot .....
- E. żółw .....

- a) przebiegłość (chytrość),
- b) głupota, naiwność, bezbronność,
- c), pracowitość
- d) drapieżność,
- e) powolność

## 18. Zaznacz gatunki należące do epiki:

- a) oda
- b) epopeja
- c) sonet
- d) elegia

## 19. Uzupełnij brakujące części tabeli:

	Liryka	Epika
nadawca podmiot liryczny		
forma	najczęściej monolog liryczny	
adresat	adresat liryczny	
funkcja		poznawcza, estetyczna